

Силабус навчальної дисципліни

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

«Водопостачання та водовідведення»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут	ЦІтаЕ
Кафедра	Безпеки життєдіяльності
Контакти кафедри	Кафедра каб. В1306 (тринадцятий поверх висотного корпусу) Email: life.safety@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Мещерякова Ірина Вікторівна, докт. філ. (Ph.D), доцент
Контакти викладачів	Email meshcheriakova.iryana@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/CT/K5/ROZKLAD.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/kaf.BZHD_Grafik-konsultatsij-vykladachiv.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на вивчення та засвоєння працезахоронних засад організації та виконання робіт у будівельній галузі. Розглянуто питання функціонування системи управління охороною праці на будівельних підприємствах – задачі, документальне забезпечення, навчання з працезахоронних питань, контроль безпеки праці та ін. Дисципліна детально характеризує виробничі небезпечні та шкідливі чинники у будівельній галузі, представлено вимоги безпеки, яких потрібно дотримуватися під час виконання різноманітних робіт на будівельному майданчику. Суттєву увагу звернуто на заходи щодо дотримання вимог охорони праці під час виконання робіт на висоті, щодо улаштування території об'єкта будівництва, питанням електро- і пожежної безпеки при проектуванні та експлуатації об'єкту. Охарактеризовано діяльність Фонду соціального страхування України щодо відшкодування матеріальної шкоди застрахованим особам і членам їх сімей, відновлення здоров'я та працездатності потерпілих на виробництві від нещасних випадків або професійних захворювань. Організація профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих чинників.

	Години	Кредити	Семестр
			I
Всього годин за навчальним планом, з них: лекції	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	22		22
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	8		8
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	5		5
підготовка до контрольних заходів	5		5
виконання курсового проекту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	10		10
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета вивчення дисципліни – забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про організацію системи управління охороною праці в будівництві, їх властивості та сформувані необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання і захисту робітників, розвинути творче мислення з вирішення проблеми покращення охорони праці в будівництві.

Завдання вивчення дисципліни – вивчення питань законодавства України та вимог нормативно-правових актів з охорони праці в будівництві, прав і обов'язків робітників; виявлення причин, які приводять до нещасного випадку в умовах будівництва, розробка заходів, що забезпечують безпеку праці при виконанні будівельних робіт.

Пререквізити дисципліни – «Основи охорони праці» освітнього ступеня «бакалавр».

Постреквізити дисципліни – Дипломне проектування, професійна діяльність.

Компетентності (відповідно до освітньо-наукової програми «Водопостачання та водовідведення» СВО ПДАБА 192- мп-ВВ-2021):

Загальні компетентності: **ЗК 1** – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.; **ЗК 3** – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; **ЗК 4** – Здатність спілкуватися іноземною мовою; **ЗК 6** – Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; **ЗК 8** – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; **ЗК 13** – Здатність приймати обґрунтовані рішення; **ЗК 18** – Навики здійснення безпечної діяльності; **ЗК 19** – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: **ФК 1** – Базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі будівництва та цивільної інженерії; **ФК 2** – Здатність складати, оформляти і оперувати технічною документацією в процесі наукових досліджень, при проектуванні, будівництві та експлуатації систем водопостачання та водовідведення; **ФК 3** – Здатність демонструвати розуміння правових рамок, що мають відношення до діяльності в будівництві та цивільній інженерії, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику; **ФК 7** – Здатність демонструвати розуміння необхідності дотримання професійних та етичних стандартів при вирішенні проблем водопостачання та водовідведення; **ФК 12** – Здатність виконувати техніко-економічне обґрунтування варіантів проектних рішень, методів організації та провадження робіт при проектуванні, будівництві та експлуатації об'єктів водопостачання та водовідведення, розробляти інвесторську кошторисну документацію, визначати собівартість послуг водопостачання та водовідведення; **ФК 13** – Здатність проводити збір, систематизацію та аналіз вихідних даних для проектування та моніторингу систем водопостачання та водовідведення, досліджувати і аналізувати якість води, склад та властивості стічних вод.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-наукової програми «Водопостачання та водовідведення» СВО ПДАБА 192- мп-ВВ-2021): **ЗН 1** – Володіння достатніми знаннями в галузях суміжних з дисциплінами спеціальності, що дасть можливість критично аналізувати ситуацію та визначати ключові тенденції розвитку галузі; **ЗН 10** – Розуміння впливу технічних досягнень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті; **УМ 7** – Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди; **УМ 11** – Критично оцінювати отримані результати діяльності, та аргументовано захищати прийняті рішення; **КОМ 1** – Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовами (англійською, німецькою, французькою); **АіВ 1** – Здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати відповідні рішення; **АіВ 3** – Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Охорона праці в галузі					
1. Законодавчі і нормативні акти з охорони праці в будівельній галузі.	4	2			2
2. Система управління охорони праці	6	2	2		2

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
підприємства, її складові та функціонування.					
3. Відповідальність посадових осіб у розслідуванні, обліку та аналізі нещасних випадків, профзахворювань та аварій.	5	2			3
4. Аналіз умов праці в будівництві. Впровадження заходів з охорони праці.	6	2	2		2
5. Охорона праці при укладанні інженерних систем та комунікацій.	5	2			3
6. Вимоги охорони праці для робіт підвищеної небезпеки в будівництві.	5	2			3
7. Охорона праці при монтажі інженерних систем та комунікацій..	7	2	2		3
8. Охорона праці при зварювальних роботах.	5	2			3
9. Правила та охорона праці при роботі на висоті.	7	2	2		3
10. Забезпечення пожежної безпеки в цивільній інженерії.	5	2			3
11. Електробезпека в цивільній інженерії..	5	2			3
Усього годин	90	22	8		60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Охорона праці в підготовчий період будівельного майданчика, організація під'їзних шляхів і доріг на площадці, заходів для забезпечення безпечного виробництва робіт, електро - та водо забезпечення, небезпечних зон, огороження будівельного майданчика, складування матеріалів та конструкцій, та інше	п.5 [1]
Засоби індивідуального захисту при виконанні робіт з улаштування інженерних систем та комунікацій.	п.5 [2]
Вимоги охорони праці при експлуатації технологічної оснастки.	п.5 [3]
Безпечна організація вантажно-розвантажувальних робіт. Вимоги до персоналу, до місць проведення робіт. Виконання вантажно-розвантажувальних робіт вручну і з використанням машин і механізмів, правила складування і зберігання матеріалів і конструкцій, тощо.	п.5 [1,3]
Загальні вимоги безпеки на засоби, які використовуються для попередження або зменшення дії на працюючих небезпечних і шкідливих виробничих факторів, їх класифікація за характером використання, призначення, тощо.	п.5 [4]

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів

Змістовий модуль 1. Охорона праці в галузі

№ п/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	11

2.	Виконання та захист практичних робіт	40
3.	Тестування	49
	Разом:	100

Відвідування лекцій

Присутність студента на лекції оцінюється в – 1 бал.

Всього 11 лекцій.

Виконання та захист практичних робіт

Всього 4 практичні роботи. Максимальна кількість балів за одну роботу – 10.

Критерії оцінки практичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за 1 змістовий модуль
1	Відвідування практичних занять	1 бал за відвідування студентом кожного практичного заняття	1
2	Якість виконання і захисту практичного завдання	Студентом обґрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач.	9
		При обґрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач.	5
		Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання.	0
		Разом:	0-10

Тестування

Тестування (максимальна кількість – 49 балів). Тестування складається з 10 питань. Перша правильна відповідь оцінюється в 4 бали, кожна наступна в 5 балів, якщо відповідь неправильна – 0 балів.

Критерії оцінювання екзамену

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з трьох питань теоретичного курсу. Максимальна кількість балів за першу і другу відповідь по 35 балів, за третю – 30 балів.

За відповіді на перше і друге питання екзамену нараховують наступну кількість балів:

– за повну відповідь – 33-35 балів;

– студент дав повну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них – 22-32 балів;

– студент дав повну відповідь на запитання, але навів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них – 11-21 балів;

– студент не повністю розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки – 1-10 балів;

– студент дав неправильну відповідь на запитання - 0 балів.

За відповідь на третє питання екзамену нараховують наступну кількість балів:

– за повну відповідь – 29-30 балів;

– студент дав повну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатні пояснення до них – 20-28 балів;

– студент дав повну відповідь на запитання, але навів тільки частину необхідних алгоритмів, формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них – 10-19 балів;

– студент не повністю розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки – 1-9 балів;

– студент дав неправильну відповідь на запитання – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середня балів між оцінкою змістового модуля та екзамену.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу студенти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентом.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами наукового ступеню передбачає:

самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуватися Положення щодо запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА*

Основна

1. ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці та промислова безпека у будівництві».
2. ДСТУ 7239:2011 Система стандартів безпеки праці. Засоби індивідуального захисту. Загальні вимоги та класифікація.
3. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей / За ред. В. В. Сафонова.– Київ: Основа, 2020.– 480 с.
4. ДСНтаП «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» Затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.04.2014 № 248.
5. Закалюжний В.М., Мельничук О.В., Руденко М.П., Шевчук О.Г. Охорона праці в галузі: Нав. посіб. – К.: Знання, 2014. – 206 с.
6. ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування».
7. ДСТУ Б В.2.5-82:2016 «Електробезпека в будівлях і спорудах».
8. ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва».
9. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений постановою КМУ від 17.04.2019 № 337.
10. ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення.

Допоміжна

1. Правила пожежної безпеки в Україні. – Київ, 2014. – 195 с.
2. Абракітов В.Е. Курс лекцій «Інженерні рішення з безпеки праці на будівельному майданчику при реконструкції».– Харків: Хар. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова, 2014.– 109 с.
3. Заїченко В.І. Курс лекцій «Безпека праці в будівництві».– Харків: Хар. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова, 2014.– 98 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Державної служби з питань праці України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dsp.gov.ua/>
2. Віртуальний читальний зал ПДАБА / Кафедри / Кафедра Безпеки життєдіяльності / Безпека праці в будівництві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/bzzak>
3. Цифровий репозитарій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>.
4. <http://surl.li/bzzds> – Конвенції та рекомендації МОП з гігієни праці.

Розробник(и)

Ірина МЕЩЕРЯКОВА

Гарант освітньої програми

Олена НАГОРНА

Силабус затверджено на засіданні кафедри
безпеки життєдіяльності
(назва кафедри)

Протокол від « 18 » серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

Анатолій БСЛІКОВ